

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра екології та технологій захисту навколишнього середовища

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Директор ННІП
Бузило В.І.
«___» _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Стратегічна екологічна оцінка»

Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Рівень вищої освіти	другий
Ступінь	магістр
Освітньо-професійна програма	Екологія
Спеціалізація	-
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	1 та 2 чверті
Мова викладання	українська

Викладач: проф. Павличенко А.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Робоча програма навчальної дисципліни «**Стратегічна екологічна оцінка**» для магістрів освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності 101 Екологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. екології та технологій захисту навколишнього середовища – Д.: НТУ «ДП», 2020. – 15 с.

Розробник:

- Павличенко Артем Володимирович – професор, доктор технічних наук, завідувач кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 101 Екологія (протокол № 6 від 04.09.2020 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	6
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі НТУ «Дніпровська політехніка» здобувачів ступеню магістра за спеціальністю 101 Екологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф2 «Стратегічна екологічна оцінка» віднесено такі результати навчання:

ПР03	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання
ПР04	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог
ПР09	Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог
ПР12	Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища
ПР13	Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля
ПР14	Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах
ПР16	Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов
ПР20	Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля

Мета дисципліни полягає в формуванні умінь та компетенцій щодо забезпечення процедури стратегічної екологічної оцінки наслідків виконання документів державного планування для довкілля, в у тому числі для здоров'я населення, а також розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків реалізації запланованої діяльності; інтеграції стратегічних екологічних оцінок (СЕО) у розроблення стратегій, програм і планів на національному та регіональному рівнях.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПР03	ПР03.1-Ф2	Вміти аналізувати стратегії сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць з врахуванням специфіки виробничої діяльності

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
	ПР03.2-Ф2	Вміти застосовувати сучасні методи обробки результатів екологічних досліджень
ПР04	ПР04.1.-Ф2	Вміти застосовувати правові та етичні норми при розробці та реалізації соціально-значущих екологічних проектів
ПР09	ПР09.1-Ф2	Вміти розробляти процедури управління персоналом і ресурсами та планувати природоохоронні заходи впродовж всього життєвого циклу продукції та послуг
ПР12	ПР12.1-Ф2	Вміти аналізувати та прогнозувати складні явища у природоохоронній діяльності
	ПР12.2-Ф2	Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища
ПР13	ПР13.1-Ф2	Вміти обирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від рівнів техногенного навантаження на територію
	ПР13.2-Ф2	Оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів небезпеки на стан довкілля та людину
ПР14	ПР14.1-Ф2	Вміти визначати стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах
ПР16	ПР16.1-Ф2	Вміти визначати стратегії господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов
ПР20	ПР20.1-Ф2	Вміти розробляти рекомендації щодо запобігання або зменшення екологічних наслідків реалізації програмних документів
	ПР20.2-Ф2	Застосовувати принципи еколого-інженерного планування на різних рівнях управління та виконувати еколого-експертні оцінки впливу на довкілля реалізації документів державного планування

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається в 1-му семестрі відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтується на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота
лекційні	80	30	50	4	76
практичні	40	15	25	6	34
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	45	75	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	80
ПР03.1-Ф2 ПР03.2-Ф2 ПР12.1-Ф2	1. Основні поняття, мета, принципи, процедура проведення та суб'єкти стратегічної екологічної оцінки (СЕО) і їх повноваження.	14
ПР03.2-Ф2 ПР04.1.-Ф2 ПР09.1-Ф2 ПР12.1-Ф2 ПР13.1-Ф2 ПР13.2-Ф2 ПР20.1-Ф2 ПР20.2-Ф2	2. Системність та комплексність процесу оцінки екологічних наслідків пропонованих стратегій, планів і програм з метою забезпечення їх врахування на ранніх стадіях прийняття рішень разом з соціальними та економічними аспектами. Правові та етичні аспекти в екологічній сфері. Оцінка екологічної доцільності розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів	18
ПР09.1-Ф2 ПР11.1-Ф2 ПР12.2-Ф2 ПР13.1-Ф2 ПР13.2-Ф2 ПР16.1-Ф2 ПР20.1-Ф2 ПР20.2-Ф2	3. Порядок проведення стратегічної екологічної оцінки. Опис та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля. Етапи стратегічної екологічної оцінки (СЕО). Стратегії господарювання в залежності від екологічних умов	20
ПР09.1-Ф2 ПР12.1-Ф2	4. Роль громадськості під час розробки та прийняття рішень стратегічного характеру, що мають вплив на довкілля	14
ПР03.2-Ф2 ПР12.1-Ф2 ПР12.2-Ф2 ПР14.1-Ф2 ПР13.2-Ф2 ПР20.1-Ф2	5. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах	14
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	40
ПР03.1-Ф2 ПР09.1-Ф2 ПР12.1-Ф2	1. Складання алгоритму здійснення стратегічної екологічної оцінки	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР20.1-Ф2		
ПР03.2-Ф2 ПР11.1-Ф2 ПР12.1-Ф2 ПР12.2-Ф2	2. Робота з базою даних національної онлайн-платформи «ЕкоСистема», з інформаційними системами Державної служби геології та надр України, Державного агентства водних ресурсів України, Публічною кадастровою картою, картою Смарагдової мережі (Emerald Network) та іншими вітчизняними та іноземними електронними ресурсами з питань екології, природокористування та захисту довкілля	8
ПР03.2-Ф2 ПР09.1-Ф2 ПР11.1-Ф2 ПР12.1-Ф2 ПР13.1-Ф2 ПР20.1-Ф2 ПР20.2-Ф2	3. Застосування SWOT-аналізу екологічної ситуації під час проведення СЕО	6
ПР20.1-Ф2 ПР20.2-Ф2	4. Процедура участі громадськості під час розробки та прийняття рішень стратегічного характеру, що мають вплив на довкілля	6
ПР04.1.-Ф2 ПР09.1-Ф2 ПР11.1-Ф2 ПР12.1-Ф2 ПР12.2-Ф2 ПР13.1-Ф2 ПР13.2-Ф2 ПР20.1-Ф2 ПР20.2-Ф2	5. Аналіз матеріалів звітів про СЕО для міст і регіонів України	14
РАЗОМ		120

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент під час контрольних заходів має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час екзамену за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
<p>– спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань</p>	<p>Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння/навички		
<p>– спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; – здатність інтегрувати знання та розв'язувати</p>	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
складні задачі у широких або мульти-дисциплінарних контекстах; – здатність розв’язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	вимог	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь/навичок незадовільний	<60	
Комунікація		
– зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді).</p> <p><i>Мова:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. <p><i>Комунікаційна стратегія:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показники оцінки
	професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> – управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; – відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання 	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
результатів діяльності команд та колективів; – здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	– належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60	

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання. Використовується комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Закон України «Про Стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 р. № 2354-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 16, ст. 138. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>

2. Створення системи стратегічної екологічної оцінки в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/news/32088.html>
3. Марушевський Г.Б. Стратегічна екологічна оцінка: начальний посібник. – Київ: К.І.С., 2014. – 88 с.
4. Марушевський Г., Потапенко В. Методичні рекомендації для проведення Стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Київ, 2019 р. Проект «Партнерство для розвитку міст». – 71 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/MP-SEO_web.pdf
5. Данилишин Б.М. Стратегічна екологічна оцінка управлінських рішень щодо формування та реалізації регіональної політики / Б.М. Данилишин; Є.В. Хлобистов//Збалансований розвиток України – шлях до здоров'я та добробуту нації: матер. Укр. еколог. конгрес., 21 верес. 2007 р. – К.: Центр екологічної освіти та інформації, 2007. – с.29 – 25.
6. Карамушка В. І. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкільних аспектів у стратегічне планування та проектну діяльність): практ. посібник / Віктор Карамушка. – К. : К.І.С., 2012. – 138 с.
7. Стратегічна екологічна оцінка. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pleddg.org.ua/ua/strategichna-ekologichna-ocinka/>

Допоміжні

1. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 (із змінами, внесеними згідно з наказом Мінприроди від 29.12.2018 № 465) «Про затвердження Методичних рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/MR-provedennya-SEO_iz-zminami.pdf
2. Директива 2001/42/ЄС Європейського парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку впливу на стан навколишнього природного середовища окремих проектів та програм. – Режим доступу : www.minjust.gov.ua/file/33314
3. Звіт про Стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj7nIfS6NbyAhUsgf0HHdqOCVUQFnoECBEQAQ&url=http%3A%2F%2Fwww.oblrada.dp.ua%2Fuser%2Ffiles%2Fzvit.doc&usg=AOvVaw0mVwZ5ZrS7prChgO1ttZlf>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Стратегічна екологічна оцінка» для магістрів освітньо-професійної програми
«Екологія» зі спеціальності 101 Екологія

Розробник:
Артем Володимирович Павличенко

В редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19